



Preken

Uitgave van de Verrijzeniskerk - de Schalm

Handelingen 11, 1-18

Verrijzeniskerk 120513

Ds R. Vissinga

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Vol enthousiasme verspreiden de leerlingen van Jezus het geloof en velen komen tot bekering, hoorden we vorige week aan het eind van de lezing en horen we als een telkens terugkerend refrein in het boek van de Handelingen.

Ook Petrus reist als apostel door het land en ontmoet vele mensen. In naam van Jezus Christus geneest hij een verlamde en laat hij een vrouw, Tabita opstaan uit de dood.

Hij is een gedreven man, die zijn joodse geloofsgenoten vertelt over Jezus, die de Christus is.

Daarna keert Petrus terug naar Jeruzalem, de basis van het christendom.

Naar deze stad keerden alle leerlingen die het geloof verspreidden, van tijd tot tijd terug. Om verslag uit te brengen, om elkaar vragen te stellen en om kwesties te bespreken.

In de stad komen er Joodse gelovigen bij Petrus. Ze spreken hem aan omdat hij het geloof ook heeft verkondigd onder de heidenen. Hij is enkele dagen te gast geweest bij niet-Joden en heeft met hen gegeten. Daar hebben ze problemen mee. De heidenen zijn geen mensen van het verbond, ze leven niet volgens de wetten van Mozes, ze leven onrein.

Petrus heeft de grens, de strikte scheiding die er in het Jodendom is tussen Joden en niet-Joden, tussen rein en onrein niet gerespecteerd, maar overschreden.

De lezer van Handelingen had dit conflict al aan zien komen, want in de voorafgaande hoofdstukken lezen we wat Petrus is overkomen op zijn reis. Ook hij heeft kennelijk op voorhand al gevoeld dat hij zich zou moeten verdedigen, want hij heeft een goed betoog klaar.

Hij beseft dat hij op het punt staat om zijn joodse medegelovigen een breder perspectief te laten zien. Hij probeert dat te doen door aansluiting te zoeken bij het eigene en vertrouwde. Daarom zit zijn verhaal vol verwijzingen naar verhalen uit de Joodse geloofstraditie. Tegelijk haalt hij woorden van Jezus aan, waarbij hij in aansluiting op het vertrouwde, nieuwe wegen kan wijzen die buiten de bestaande grenzen gaan.

Hij vertelt dat hij tijdens het bidden een visioen krijgt, van een kleed dat uit de hemel neerdaalt vol met beesten, rein en onrein door elkaar. Een wonderlijk visioen voor een Jood, die rein en onrein strikt gescheiden houdt, zodat het een het ander niet besmet.

Dan hoort hij een stem tot hem spreken en het is hem gelijk duidelijk dat die stem van God zelf afkomstig is.

Als God hem oproept te slachten en te eten, gaat Petrus als goede Jood tegen God in.

‘Zo is mijn geloof niet, God, ik houd mij keurig aan de Joodse wet’. Maar God zet hem op zijn nummer: ‘Wat ik rein heb verklaard, zul jij niet als verwerpelijk beschouwen’.

Toch is Petrus niet snel over te halen. Tot drie keer toe roept God hem op om te slachten en te eten. Drie maal, een getal dat in de bijbel dikwijls staat voor heiligheid.

Als je in de bijbel leest dat er drie mensen zijn, driemaal een stem klinkt of driemaal wat gebeurt, dan weet je: dit is niet zomaar: hier is God aan het werk!

Dat horen de hoorders ook als Petrus vertelt hoe er vervolgens drie mannen naar hem toekomen.

Ze zijn gestuurd omdat hun baas, een heiden, van een engel heeft gehoord dat Petrus hem kan redden. Petrus vertelt, dat de Geest hem oproept mee te gaan naar deze man, Cornelius.

Dat is vreemd, een Jood die zomaar meegaat naar een niet-Jood. Maar gezien de voorafgaande gebeurtenissen – een visioen, Gods stem, een engel én de Heilige Geest – kunnen Petrus’ hoorders

begrijpen dat hij ingaat op de uitnodiging. Want het is helder: het is niet Petrus, maar God zelf die hem op weg stuurt.

Dan volgt de eigenlijke kern van Petrus' betoog, waarin hij wil verantwoorden, waarom ook de heidenen deel hebben aan het evangelie. Hij vertelt dat, als hij nog maar nauwelijks aan Cornelius en de zijnen vertelt over Jezus, de Geest neerdaalt op de aanwezigen. Petrus zegt het heel mooi:

'De Geest daalde neer, net als destijds bij ons, net als op Pinksteren.'

Zij, de heidenen, worden zo door die gezamenlijke gebeurtenis van Godswege, door Petrus verbonden met wij, de Joden die tot geloof gekomen zijn.

Beiden hebben de Geest ontvangen. Met andere woorden: de heidenen zijn onze gelijken. God heeft voor hen hetzelfde in petto.

Als extra gewicht haalt Petrus de woorden van Jezus aan, waarin hij vertelde te zullen dopen met de Heilige Geest.

Kortom, niet Petrus heeft dit eigenhandig besloten, hij ging er zelfs in eerste instantie tegenin.

Maar het is God, die aan het werk is. Jezus sprak er al over, zegt Petrus, wij hadden het dus kunnen weten!

De Joodse hoorders zijn gerustgesteld. Sterker nog, ze loven God, omdat de toekomst van God en mensen nu openligt voor alle mensen. Jood en niet-Jood, Jood en Nederlander.

God zelf verlegt de grenzen.

Zo kan het verhaal verder gaan, de wereld in.

En zo heeft het ons bereikt. En hebben wij de Geest ontvangen. De Geest van Israels God. De Geest van Jezus.

Amen